

Tereza Peňázová: Domácí násilí

Bakalářská práce na FHS UK 2019

Posudek vedoucího

Když se mně před asi šesti měsíci T. Peňázová zeptala, zda bych nevedl její bakalářskou práci, odpověděl jsem, že se sice v tématice „domácího násilí“ nevyznám, ale snad bych jí mohl být prospěšný při přípravě struktury práce, specifikaci jejího předmětu a výzkumné otázky i při dalších metodických otázkách zpracování bakalářky. Souhlasil jsem – s uvedenými výhradami - i proto, že jsem studentku znal ze svých seminářů.

Ukázalo se však, že jsem se sice k uvedenému přístupu zavázal, ale že ho vlastně nelze naplnit. Důvod byl zřetelný: autorka měla vlastně práci hotovou podle svých představ, tedy jako více či méně uspořádaný přehled literatury k dané problematice a mými připomínkami (právě ohledně specifikace cíle, předmětu, výzkumné otázky, metody práce a pod.) se nechtěla zabývat, protože by jinak nestihla termín odevzdání práce. Takže celé to bylo vlastně tak, že jsem sice uveden jako vedoucí práce, ale ve skutečnosti jsem ji nevedl. Vlastně nevím, za co mi T. Peňázová v úvodu práce děkuje...Proto se mi i tento posudek píše velmi těžce.

Autorka v úvodu píše, že „jedním z primárních cílů této práce je poukázat na příčiny a na možnosti vzniku domácího násilí.“ A dodává: „ Distribucí získaných poznatků seznámit širší okruh společnosti s tímto etickým problémem.“ Já skutečně neumím posoudit, zda je tento text pro naplnění těchto cílů dostačující. Možná, že by stálo za to, aby byl text někde zveřejněn a tedy by tak mohlo být posouzeno, zda je hoděn „distribuce“. Uvažuje autorka o této variantě? Či dokonce se o to někde pokoušela? Bakalářská práce sama o sobě nemůže asi aspirovat na dostatečnou „distribuci“.

V závěru autorka doplňuje zacílení: „... mne téma domácího násilí tak pohltilo, že jsem se rozhodla se této problematice věnovat nadále i ve svém profesním životě. Konkrétně dobrovolnickou činností ve společnosti ROSA a i při dalším vzdělávání. To považuji za největší úspěch celé práce. Mé osobní naplnění.“ Takové vyústění práce je velmi sympatické. Ale stačí to samo o sobě ke zpracování přijatelné bakalářské práce?

To, co bych snad mohl posoudit je práce s empirickými výzkumy, které autorka uvádí a zkouší i využít. Jednoduše řečeno – tuto šanci autorka spíše nevyužila. Z výzkumů uvádí především jejich konstrukci a obsahové zaměření, výsledky však obvykle shrne do jedné věty. A pak do konstatování, že se shodují s teoretickými východiskem zpracovanými v práci. Prezentované výsledky však to nijak nepotvrzují, ani ale nevyvracejí. Prostě tu nejsou uvedeny. Takže je na čtenáři zda autorce uvěří, že to tak je, protože argumenty pro či proti autorka neuvádí.

V práci je řada drobných nedostatků v citacích (např. str 31, především ale v samotném přehledu použitých pramenů), v objasňování (tab. č. 5: jde asi o měsíce, že?, str. 35: co to je APIC?) apod. Do textu se prolíná obvyklý pohled „přes deviate“ – psychiatři přistupují ke společnosti jako k sestavě psychicky nemocných, policisté jako ke zločincům, politici, jako ke „všem kteří kradú“, apod. – tady je zase často vidění všeho jako domácího násilí. A při tom není nikde ani zmínka o tom, jaké je to jednak s obecnými zdroji růstu násilí ve společnosti a také jaké jsou možné obecné zdroje obrany proti takovému nárůstu a násilí vůbec. Praktické kroky tu jsou. Avšak u studenta FHS bych čekal obecnější záběr.

Souhrné hodnocení? Jak jsem už napsal dělá se mi velmi těžce. Podle mého názoru práce snad uvádí využitelný přehled dostupné literatury, avšak bez faktického položení otázek po zacílení práce, pojetí výzkumu a dalších souvislostech obvykle požadovaných u bakalářské práce. Na druhé straně ale vyhláška píše, že bakalářská práce má prezentovat schopnost autorky/autora pracovat s literaturou. Snad to Tereza Peňázová z větší části ukázala. Takže jde snad o práci, která může být přijata k obhajobě. Jak ji oznámkovat? Prosím komisi o pomoc.

Libor Prudký

Praha, 7.9.2019